

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Statsråden

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/738-

11.05.2017

Avklaring av finansielle rammebetingelser for endring av pensjonsordninger i NSB AS og Mantena

Det vises til korrespondanse om ovenstående tema mellom Samferdselsdepartementet og Spekter/LO Stat i brev av 15.06 og 26.08.2016 med ønske fra partene om å avklare de finansielle rammebetingelsene knyttet til endring av pensjonsordningene i NSB (som på det tidspunkt også omfattet Mantena AS), slik at NSB (og Mantena) kan delta i konkurransen om persontogtransport (og togvedlikehold) på like vilkår.

I brevet av 15.06.2016 redegjøres det for pågående forhandlinger om pensjon som følge av jernbanereformen og konkurranseutsetting av persontogvirksomheten og togvedlikeholdet i forbindelse med overenskomstrevisjonene i 2016. Partene ba om avklaringer fra staten for finansielle rammebetingelser knyttet til ny pensjonsordning og spørsmål om reguleringsansvar for oppsatte rettigheter og pensjoner og etablering av overgangsordning ved etablering av ny pensjonsordning. I svarbrevet av 26.08.2016 fremgår det at departementet arbeider med å avklare det juridiske handlingsrommet for hva som kan være lovlig statsstøtte, før staten som eier kan ta stilling til de konkrete finansielle rammebetingelsene som legges til grunn, og at avklaringene mot ESA kunne ta flere måneder.

Spørsmålet om støtte til å innfri reguleringsforpliktelser og overgangsordninger for eldre ansatte har vært vurdert opp mot statsstøttereglene. Regjeringen anser tiltakene for å være del av en etablert støtteordning der staten kjøper ulønnsomme persontogtjenester for å oppfylle definerte transportbehov ut fra de overordnede transportmålene. Utbetalinger som kan knyttes til denne støtteordningen er derfor ikke underlagt krav til notifisering til ESA.

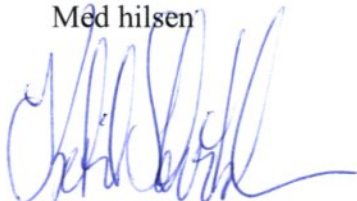
For å legge til rette for at NSB AS og Mantena AS kan konkurrere på like vilkår når henholdsvis persontogtransporten og togvedlikeholdet konkurranseutsettes, er Samferdselsdepartementet innstilt på å gi støtte til å innfri reguleringsforpliktelsene gjennom et engangsoppgjør ved utmelding fra Statens pensjonskasse, innenfor en ramme på 464 mill. kroner for NSB AS og 202 mill. kroner for Mantena AS. Av hensyn til statsstøtteregelverket kan ikke støtten omfatte de delene av NSB-konsernet som er konkurranseutsatt før oppstart av første trafikkløst (slik som NSB Gjøvikbanen AS og CargoNet AS), og skal avgrenses til det som ikke blir dekket av avsetninger til pensjon i selskapenes regnskaper. Fastsettelse av endelig beløp og utbetaling vil først kunne skje etter at utmelding er avklart og har skjedd.

Ved en utmeldelse av selskapene fra Statens pensjonskasse, er Samferdselsdepartementet innstilt på at selskapene bør gis støtte til en overgangsordning for eldre arbeidstakere i NSB AS og Mantena AS. Støtten har en ramme på 950 mill. kroner for NSB AS og 320 mill. kroner for Mantena AS. En forutsetning for tilskuddet er at en overgangsordning også må skjerme eldre arbeidstakere ved en eventuell virksomhetsoverdragelse og at den må utformes slik at den ikke reiser statsstøtterettslige problemer. Det vil blant annet bli forutsatt at selskapene betaler ordinær pensjonskostnad for de aktuelle ansatte, og at staten bare dekker merkostnadene ved en overgangsordning. Det vil også være en fordel at midlene utbetales direkte fra staten til pensjonsordningen, og at de ikke går via selskapene, selv om selskapene bestemmer innretningen av ordningen.

For NSB AS kan det eventuelt være ønskelig å tilby ansatte som er 55 år eller eldre på tidspunkt for utmeldelse fra SPK, å videreføre medlemskapet i SPK gjennom en lukket pensjonsordning. Dersom selskapet ønsker en slik ordning, bortfaller behovet for støtte til overgangsordning og støtten til innfrielse av reguleringsforpliktelsen reduseres forholdsmessig. Merkostnaden for disse ansatte vil da bli dekket gjennom statens kjøp av persontogtjenester. Ved en slik løsning, må også staten sørge for at en lukket ordning også vil gjelde for de eldste arbeidstakerne som blir virksomhetsoverdratt.

I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett vil det bli fremmet forslag om rammer for tilskudd ved eventuell utmeldelse av SPK og rammer for tilskudd til overgangsordninger i tråd med hva det er redegjort for ovenfor. Jeg ber om at NSB og Mantena snarlig informerer departementet om hvordan man ønsker å legge opp den videre prosess i arbeidet med nye pensjonsløsninger for virksomhetene.

Med hilsen

Ketil Solvik-Olsen

Adressliste

Mantena AS

Eilert Smiths vei 1

0975

OSLO

NSB AS

0048

OSLO

Kopi til:

Arbeidsgiverforeningen Spekter

LO Stat